

Niet openbaar

Zaaknummer: Z/25/331241

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Verzoek verlenging noodopvang Druten

Collegedatum: 6 januari 2026

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. akkoord te gaan met verlenging van de noodopvang asiel aan de Scharenburg 8A te Druten tot 1 mei 2029, met een maximale capaciteit van 100 bewoners; dit onder voorbehoud van de verlening van de benodigde omgevingsvergunning;
2. tot het aangaan van een addendum op de reeds gesloten bestuursovereenkomst met COA versie 8 november 2023 (zie bijlage 2).
3. bijgevoegde informatienota aan de gemeenteraad vast te stellen, waarmee de onderhavige beslisnota ter informatie wordt aangeboden aan de raad (zie bijlage 3).
4. om de onderhavige beslisnota inclusief de bijlagen, die momenteel geagendeerd staan als niet-openbaar, op donderdag 8 januari 2026 om 13:00 uur over te hevelen naar de openbare besluitenlijst. Dit om omwonenden en belanghebbenden te kunnen informeren voordat het besluit openbaar is.

Aanleiding

Gemeente Druten en gemeente Wijchen maakten, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Spreidingswet, in het voorjaar van 2023 gezamenlijke afspraken over de opvang van asielzoekers. In Wijchen komt een AZC voor 300 mensen en in Druten een noodopvang voor 100 mensen voor de duur van twee jaar. Hierbij werd ook de afspraak gemaakt dat, als de nood hoog zou blijven, de gemeente Druten in totaal vijf jaar noodopvang biedt.

Sinds 1 mei 2024 is aan de Scharenburg in Druten een COA-noodopvang voor 100 asielzoekers gevestigd. Volgens de huidige bestuurlijke afspraak duurt de noodopvang tot 1 mei 2026.

Het COA heeft per brief van 13 oktober 2025 gevraagd om de opvanglocatie drie jaar langer open te houden, dus tot 1 mei 2029. Het COA heeft dit gevraagd omdat er nog steeds een tekort aan opvanglocaties voor asielzoekers is.

Met het verzoek van het COA om verlenging is het college voor een dilemma geplaatst. Enerzijds wil het college vasthouden aan wat eerder richting inwoners is aangegeven, namelijk dat de noodopvang op deze plek tijdelijk zou zijn en uiterlijk op 30 april 2026 zou sluiten. Dit was belangrijk om transparantie te waarborgen en vertrouwen te

behouden. Anderzijds is de Spreidingswet nog steeds van kracht en zijn gemeenten wettelijk verplicht om asielzoekers opvang te bieden. Het college voelt de druk van deze wettelijke verantwoordelijkheid en de maatschappelijke realiteit: er is nog steeds een groot tekort aan opvangplekken. Met de noodopvang biedt gemeente Druten aan 100 mensen een tijdelijk verblijf totdat zij duidelijkheid hebben waar zij naar toe gaan. Tot dat moment maken zij deel uit van de samenleving en ligt de verantwoordelijkheid bij het college om voor hen een passende opvangplek beschikbaar te hebben.

Dit dilemma maakt het besluitvormingsproces complex. Het college weegt zorgvuldig de belangen van inwoners, de afspraken uit het verleden, de huidige noodsituatie en de wettelijke verplichtingen. Daarbij spelen ook vragen mee over communicatie, vertrouwen en de impact op de lokale gemeenschap. Het is geen eenvoudige keuze; het college wil recht doen aan alle betrokkenen en heeft daarom de tijd genomen om een weloverwogen besluit te nemen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2023	Z/23/111133 Gezamenlijke opgave opvang asielzoekers
12-04-2023	Z/23/111135 Verdeling gezamenlijke opgave
13-09-2023	Z/23/128604 Beslisnota locatiekeuze asielopvang Druten
28-11-2023	Z/24/147156 Beslisnota verklaring duur noodopvanglocatie
09-04-2024	Z/24/236137 Beslisnota actualisatie gezamenlijke opgave asielzoekers Druten

Gewenst resultaat

Met het voldoen aan de verlengingsvraag van het COA wordt continuïteit geboden aan humane opvang in Druten en wordt voldaan aan de Spreidingswet. Ook wordt bijgedragen aan het ontlasten van Ter Apel. De gemeente streeft er samen met het COA naar om te zorgen voor een locatie die niet alleen prettig leefbaar is voor de asielzoekers, maar ook voor de omwonenden.

Argumenten

1.1 De noodopvang is een stabiele en rustige opvangvoorziening

De locatie aan de Scharenburg in Druten heeft zich bewezen als stabiele en rustige opvangvoorziening. Al anderhalf jaar worden hier asielzoekers opgevangen met beperkte overlast of incidenten. Dit wordt bevestigd door het rapport van Bureau Beke (bijlage 1). Uit dit rapport blijkt dat omwonenden beperkte overlast hebben ervaren en dat, indien er sprake was van overlast, het COA, de politie en de gemeente hier adequaat en snel op hebben gereageerd.

Veel bewoners beginnen hun weg te vinden in Druten. Een meerderheid heeft werk. De Drutense samenleving en veel (sport)verenigingen en (maatschappelijke) organisaties zetten zich ervoor in om deze mensen een zo goed mogelijk verblijf in Druten te bieden. Het aanbod aan activiteiten is divers, van leerzaam tot ontspannend. Zoals fietslessen en voorlichting over zwemveiligheid, brandveiligheid en verkeersregels. Ook leren ze over de Nederlandse cultuur en gewoontes. De bewoners zijn actief bezig met het leren van de Nederlandse taal. Ze krijgen ondersteuning van taalmaatjes en vrijwilligers.

1.2 Met de verlenging voldoet de gemeente aan de Spreidingswet

Met deze verlenging levert de gemeente Druten haar bijdrage aan de landelijke opvangopgave. Aangezien de noodopvangplekken worden meegeteld voor de Spreidingswet, kan de gemeente met deze noodopvang aan haar wettelijke opgave voldoen.

1.3 Er is nog steeds sprake van een opvangcrisis

Er is nog steeds sprake van een tekort aan opvangplekken in reguliere asielzoekerscentra (AZC's). Dit wordt veroorzaakt doordat op veel plekken de realisatie van AZC's achterloopt. Daarnaast is het de regering nog niet gelukt om de asielinstroom te beperken. De verwachting is dat de belemmerende factoren op korte termijn nog niet zijn opgelost.

1.4 Op deze manier neemt de gemeente Druten haar maatschappelijke verantwoordelijkheid

Iedere asielzoeker heeft recht op fatsoenlijke opvang tijdens zijn/haar asielprocedure. Doordat er nog steeds sprake is van een opvangcrisis vindt de gemeente Druten dat zij hierin haar verantwoordelijkheid moet nemen. Op deze manier draagt zij bij aan een betere opvang van asielzoekers in ons land.

1.5 We willen het goede doen voor inwoners van onze gemeente en voor mensen op de vlucht

Vanuit humanitair oogpunt biedt de gemeente vluchtelingen tijdelijk goed onderdak aan, met oog voor de omgeving en samenleving in de gemeente. De opvang van vluchtelingen heeft impact op de omgeving. Het college zoekt daarom naar de juiste balans om het goede te doen voor de inwoners van Druten en voor mensen die hun land moeten ontvluchten. Eerder koos het college al bewust voor een aantal van 100 asielzoekers, omdat ze vindt dat dit past bij de grootte van Druten. Het is hierbij een gezamenlijke opgave van gemeente en het COA om verbinding te maken en te faciliteren tussen huidige en nieuwe inwoners.

2.1 We willen de afspraken met COA goed borgen

Het college gaat een addendum op de al gesloten bestuursovereenkomst met het COA aan (bijlage 2). We nemen hierin op dat er vanaf 1 mei 2029 geen sprake meer kan zijn van een verlengingsvraag. Ook wordt vastgelegd dat de kosten voor verlenging worden gedragen door het COA, zodat de gemeente geen extra financiële risico's loopt.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Verlenging kan vragen oproepen over (on)betrouwbaarheid bestuur

Twee jaar geleden stelde het college dat de noodopvang voor maximaal twee jaar aan de Scharenburg zou worden gevestigd. Mocht er na die twee jaar nog noodopvang nodig zijn, dan zou die op een andere locatie worden gevestigd. Op deze toezegging moet het college nu terugkomen. Dit levert vragen op bij omwonenden. Twee jaar geleden konden we echter niet voorzien hoe de situatie zich zou ontwikkelen. Destijds leek een periode

van twee jaar voor noodopvang voldoende, maar de realiteit is anders gebleken. Ondanks inspanningen blijft het aantal opvangplekken ontoereikend. Om de capaciteit te waarborgen, doet het COA daarom een verzoek tot verlenging van deze locatie met drie jaar.

1.2 Deze locatie zou ook gebruikt kunnen worden voor andere doelgroepen

De locatie is niet geschikt voor langdurig verblijf van inwoners vanwege gezondheidsrisico's (kans op longontsteking e.d.). In de nabijheid van de locatie bevindt zich namelijk een geitenboerderij. Na overleg met de GGD is, in verband met de urgentie om asielzoekers onderdak te geven, gekozen om hier tijdelijk asielzoekers te huisvesten. Omdat dit een doorstroomlocatie is, verblijven asielzoekers hier niet langdurig.

1.3 Mogelijk wordt de Spreidingswet ingetrokken

Het demissionair kabinet heeft aangegeven de Spreidingswet te willen intrekken. Als dat gebeurt, heeft de gemeente geen wettelijke taak meer in het opvangen van asielzoekers. Het nieuw te vormen kabinet is echter voornemens de Spreidingswet intact te laten. Het college wil, ondanks deze onduidelijkheid, haar verantwoordelijkheid in de opvangcrisis nemen en bijdragen aan opvang van mensen die hun thuisland ontvlucht zijn. Het college vindt dat er een gezamenlijk opvangprobleem is in Nederland en dat we dit gezamenlijk kunnen en moeten oplossen.

1.4 Mogelijk kan extra gemeentelijke capaciteit benodigd zijn

Hoewel de opvangkosten door het COA worden gedragen, kan extra capaciteit vanuit de gemeente nodig zijn voor coördinatie en ondersteuning. Door de huuropbrengsten van de verhuurde gronden aan het COA zijn we in staat deze capaciteit te financieren.

1.5 Het rustig verlopen van de opvanglocatie tot nu toe biedt geen garantie voor de toekomst

Het verloopt sinds de opening eind april 2024 rustig op de opvanglocatie. Dit willen we zo houden door de inzet van het veiligheidsoverleg, de klankbordgroep, de asielzoekers zelf, de vrijwilligers op de locatie en de inzet van personeel van het COA.

Financiële gevolgen

De verlenging heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting. De opvanglocatie wordt beheerd en geëxploiteerd door het COA.

De gemeente ontvangt huur voor het beschikbaar stellen van de grond. Daarnaast wordt via de maatstaven van de algemene uitkering een bijdrage ontvangen. Met deze middelen kunnen we onze uitvoeringskosten afdekken.

Communicatie

Deze beslisnota wordt behandeld op de niet-openbare agenda op dinsdag 6 januari 2026. Dit om de belanghebbenden als eerste te kunnen informeren over het besluit tijdens een besloten bijeenkomst op woensdag 7 januari 2026. Op 8 januari 2026 worden eerst alle belanghebbenden per brief of mail geïnformeerd. Vanaf 8 januari 2026 13:00 uur is de nota openbaar. Het besluit wordt bekendgemaakt via de vaste communicatiekanalen.

De bestuursovereenkomst tussen de gemeente en het COA wordt op 6 januari 2026 na het genomen besluit door beide partijen ondertekend. Ook wordt de raad die dag onder embargo geïnformeerd.

Inwonersparticipatie

Het college heeft begin november als eerste de direct betrokkenen geïnformeerd over de verlengingsaanvraag van het COA via huisbezoeken, persoonlijke gesprekken en een besloten informatiebijeenkomst. De buurt en andere belanghebbenden zijn geïnformeerd per brief.

Het college wil een zorgvuldig besluit nemen op de vraag om verlenging. Hierbij neemt ze belangen mee van belanghebbenden, omwonenden en ketenpartners.

Bureau Beke is gevraagd om een onafhankelijke evaluatie van de noodopvang tot nu toe uit te voeren. Dit heeft Bureau Beke gedaan door middel van het houden van een enquête en het voeren van gesprekken met belanghebbenden. Zie bijlage 1 voor het rapport.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het COA dient een aanvraag omgevingsvergunning in om de noodopvanglocatie aan de Scharenburg open te houden vanaf 1 mei 2026 tot 1 mei 2029. Het college vraagt in het kader van deze vergunningsprocedure de raad om bindend advies. Dit advies neemt het college mee in haar besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.

Geheimhouding

N.v.t.

Bijlagen

1. Rapport Bureau Beke
2. Addendum bij de bestuursovereenkomst gemeente Druten – COA
3. Bestuursovereenkomst gemeente Druten – COA versie 8 november 2023
4. Informatienota voor de gemeenteraad